

Bestyrelsens beretning for 2025

Torsted marts 2026

Det forgangne år har været begivenhedsrigt for vandværkets nye formand – men på den måde er undertegnede kommet godt rundt om langt det meste i driften af Torsted Vandværk. Nedbrud, rørbrud, forbrugere, der gerne vil udtrykke deres meninger med forskellige tonefald, kommunale krav og meget, meget mere er pludseligt en del af hverdagen. Det hele skal passes ind ved siden af et normalt 8-16 job. Der kan derfor være tidspunkter, hvor jeg ikke er tilgængelig på telefonen. Det beklager jeg. Ringer jeg ikke tilbage inden for kort tid, er I altid velkomne til at skrive en sms, mail eller forsøge på telefonen igen.

Ved udgangen af 2025 er vi 1.818 forbrugere under vandværket. Samlet set blev der solgt 197.008 m³ vand.

2025 blev året, hvor vi opstartede på udskiftning af nuværende analoge målere til nye elektroniske, fjernaflæste målere. De første 10 målere blev monteret i november/december som en test for, hvordan selve udskiftningen skal ske og for, hvordan en års aflæsning kan ske automatisk. Alt virker efter hensigten og vi har jf. tidligere udsendte skrivelse igangsat den store udrulning af nye målere til alle forbrugere i løbet af de næste år.

Nedbrud

I efterårsferien oplevede vi desværre et nedbrud på vandværket, der efterlod vores forsyningsområde uden vand fra søndag tidlig morgen til hen ad eftermiddagen. Alle gode kræfter var sat ind på at få vand igen – men når først alle rentvandstanke og ledningsnettet er tømt for vand, skal der altså indvindes og filtreres mange m³ vand, førend systemet er fuldt op igen og der kan tappes fra hannerne. Ved nedbrud kan vi være svære at fange på telefonen – det er ganske enkelt fordi vi farer rundt og gør alt, hvad der står i vores magt for at løse problemerne.

Intet er dog så skidt, at det ikke er godt for noget – om end lærepenge er kedelige at give ud. Vi fik analyseret og klarlagt årsagen til nedbruddet. Der er rigtig mange flangesamlinger på vandværkets interne rør, pumper, målere og lignende og 10-12 gange flere bolte og møtrikker. Flere af disse bolte har over tid løsnet sig, hvorved pumperne har kunnet suge luft ind rørsystemet og dermed sætte pumperne og manifold ude af drift – en vådløbspumpe virker altså bedst, når den transporterer vand og ikke luft. Nu er inspektion af alle boltesamlinger en fast del af vores vedligeholdelsesprogram så vi undgår lignende situationer.

Opgradering af vandværk, ledningsanlæg og sikkerhed

Vi støder stadig på hovedstophaner og stophaner hos jer forbrugere, der ikke virker efter hensigten. I 2025 nedlagde vi 3 hovedstophaner og skiftede omkring 25 stophaner.

Transmissionsledningen fra vandværket til højdebeholderen på Marsalle drillede med 5 rørbrud i foråret. Vi overvejede, om den helt skulle skiftes – men da der ikke i resten af 2025 har været flere brud, får den lov at blive for nuværende. Så slipper vi også for at skulle ned i den nye asfalt på Nordre Torstedvej.

Vandværkets interne netværk, der benyttes til styring af vandværkets drift, er blevet gennemgået for at sikre, at sikkerheden er høj ud mod omverdenen. Der var ikke noget at komme efter. Men skulle nogle finde på at hacke sig igennem, kan vi aldrig være sikre. Vi har dog muligheden for så at lukke ned for internettet og styre vandværket manuelt.

Stikledninger i jern udskifter vi, når vi støder på dem. På Basunvej og Saxofonvej blev flere stikledninger og stophaner udskiftet. På Basunvej fandt vi en gammel nødforsyningsledning i jern over til SAMN, som hverken vi eller SAMN kendte til. Den blev sløjfet, hvilket med det samme gav vand uden jernpartikler hos forbrugerne på Basunvej. Igen i år vil vi opfordre vores forbrugere til at udskifte jordledninger i jern.

Vandkvalitet

Vi får årligt udtaget prøver efter et fastsat program fra Horsens Kommune. En gang årligt tages vandprøver fra vores borer. Flere gange årligt tages prøver på værket og hos udvalgte forbrugere. Krav til prøvernes indhold varierer fra gang til gang – igen efter påbud fra kommunen.

I april 2025 viste vandanalyser fra kildepladsen i Hestehaven desværre forhøjet indhold af desphenylchloridazon. Det har vi ellers ikke haft udfordringer med i flere år. Vi mistænker, at den meget våde vinter '24/25 har accelereret en nedsivning af pesticidresterne fra det jordnære grundvand ned i det dybe grundvandsmagasin, vi henter vores råvand fra.

Efter aftale med Horsens Kommune begyndte vi en større indvinding af vand fra kildepladsen på Fagotvej for at blande drikkevandet til en kvalitet, hvor der ikke er overskridelser på grænseværdierne for desphenylchloridazon. Vi har i starten ugentligt og derefter hver 14. dag fået taget vandprøver og analyseret dem for at konkludere, hvordan blandingsforholdet skal være på vores drikkevand. I perioder har vi spædet til med vand fra SAMN via vores nødforsyning for ikke at lede drikkevand med for høje koncentrationer ud til jer forbrugere. Det har betydet en stor men nødvendig økonomisk udgift til vandanalyser i 2025.

Vi satser på, at den nuværende snak om at forbyde sprøjtning på sårbare, grundvandsdannende områder bliver gennemført efter valget og at der også tænkes på de områder, hvor der indvindes grundvand. Efter aftale med kommunen i foråret har vi ikke gjort mere ved BNBO omkring kildepladsen i Hestehaven – fremtiden må vise, hvad der sker på den front.

For tiden er der meget fokus på nitrat i vandet. Nitrat er ikke skadeligt i sig selv, men i kroppen kan det blive omdannet til nitrit og nitrosaminer, som kan være kræftfremkaldende. I december 2025 anbefalede en ekspertgruppe nedsat af Miljøministeriet at sænke grænseværdien for nitrat fra 50 milligram til 6 milligram per liter. Vores vand indeholder mindre end 0,3 mg nitrat pr. liter.

Boringer

I forbindelse med konstatering af for højt indhold af desphenyl-chloridazon besluttede bestyrelsen at fremrykke TV-inspektion og trykprøvning af de fire borer. Vi ville have afklaret, om der var synlige tegn på eller risiko for, at overfladevand kan trænge direkte ind i borerne og i så fald, om der kan gøres noget ved det. Selve borerne er som sådan i OK stand – men den måde de er udført på i 70'erne, 80'erne og 90'erne bekymrer vores rådgiver. Der er en risiko for, at der kan trænge overfladevand ned på ydersiden af foringsrør og dermed ind via filteret i det vandførende sandlag med grundvand.

I forbindelse med TV-inspektion skiftede vi pumperne i tre af borerne til nye, mere energi-effektive pumper. Efterfølgende fik vi analyseret vandprøver fra alle borer for at være sikker på, at åbningen af borer for TV-inspektion og nye pumper ikke havde givet anledning til forurening af borerne. Analyserne var helt som de skulle være.

I december har vi fået udskiftet målerne i alle borer til nye digitale målere, der i realtid oplyser den vandmængde, der indvindes. Samtidigt har vi på værket indbygget nye automatiske ventiler, hvorved vi helt præcist kan styre blandingsforholdet mellem de to kildepladser fremadrettet. Det betyder, at vi hurtigt kan sætte ind, hvis vandanalyser i fremtiden viser tendens til at blandingsforholdet er kommet ud af kurs.

Vild med vilje

Vores matrikler har i 2025 desværre været ramt af lidt for meget "vild med vilje". Ovenstående nævnte udfordringer har taget meget tid i 2025, og pleje af vores arealer har lidt under det. Det retter vi op på i 2026. Vi har indgået aftale med Den Lille Anlægsgartner, der her i foråret udfører en oprydning (kaldet en nulstilling af eksisterende hække, buske, træser, fortove m.v.) på adresserne Lokesalle 3, Fagotvej 8 og Marsalle 24b. Herefter udfører de almindeligt vedligehold resten af året. Dog vil vi lave lidt mere kontrolleret 'vild med vilje'. På Lokesalle vil arealet foran vandværket blive udlagt med en blomsterblanding. Græsplænen bag vandværket lader vi stå uklippet som et forsøg på, hvad der dukker op af interessante planter og blomster. Brombær vil dog blive klippet tilbage.

På Fagotvej og Marsalle vil græsarealerne ligeledes få lov at stå. På alle tre adresse bliver der klippet hække og renset fortove.

Fremtiden for Torsted Vandværk

Sikkerhed både fysik på vores adresser og ikke mindst elektronisk i vores netværk og styresystemet har vi stadig fokus på. Vi tager jævnligt et blik på anbefalede opdateringer fra Danske Vandværker og tager dem til efterretning. Vi har en god dialog med vores leverandører om løsninger. I 2026 arbejder vi på at forbedre den fysiske sikkerhed på selve vandværket. Vores IT- og styresystem kommer bag ekstra lås og slå. Vi vil afdække hvad opgradering af låsesystemer på alle adresser vil løbe op i økonomisk, så den opgradering kan komme på næste års budget.

Vores borer på Fagotvej står for udskiftning i løber af de næste par år. Kvaliteten af grundvandet er god, men udformningen af boringen udgør en risiko for at trække forurening fra overflader og øvre grundvandsmagasiner ned i det magasin, vi indvinder fra. Vores plan er derfor at sløjfe de to eksisterende borer og lave en ny midt på grunden på Fagotvej. Den nye boring udføres efter alle kunsten regler og vil sikre en god vandforsyning i mange årtier. Ved at placere en ny boring på samme grund som nuværende, kan vi genbruge styresystem, råvandsledning, elforsyning, alarm og andet udstyr, hvilket nedsætter prisen for en ny boring. Alligevel skal vi finde omkring 500.000 – men så er vurdering som nævnt, at vi får en god og stabil vandforsyning langt ind i fremtiden.

I 2026 vil vi indlede samarbejde med Sydøstjyllands Brandvæsen omkring de brandstandere, der er tilsluttet vores ledningsnet. Beredskabet bruger ikke længere ret mange af de brandstandere, der står i vores forsyningsområde. Brandstandere med stillestående vand udgør en risiko for kontaminering af vores vand i ledningsnettet, og derfor vil vi gerne have så mange som muligt fjernet. Det er dog beredskabet, der endeligt skal beslutte, hvilke der kan tages ud af drift.

Vi fortsætter udskiftningen af vandmålere til elektroniske fjernaflæste målere. Vi har fundet det koncept, der virker for et vandværk som Torsted Vandværk. Økonomien i indkøb af målere og betaling af vores VVS'er for montering vil afgøre, hvor hurtigt udskiftning kan ske. Vi skal lige have lidt økonomi til reparationer, nye stophaner og den slags. Men forhåbentligt er vi klar med nye målere hos alle forbrugere i løbet af 2026 og 2027 – måske lidt ind i 2028. At montering bliver delt ud over flere år gør, at ikke alle målere skal skiftes på én gang, når batterierne løber tør om 15-16 år. Så det kan være en fordel økonomisk også til den tid.

Knud-Erik Andersen, vores nuværende kasserer, har meddelt, at 2026 formentligt blive hans sidste år i kassererrollen. Vi vil derfor allerede nu opfordre de af vores forbrugere, der har bare lidt indsigt i og/eller interesse for regnskaber, fakturering og deslige til at overveje, om ikke der kan afsættes nogle timer til rollen som kasserer i Torsted Vandværk. Kontakt os gerne for en snak om kassererrollen, hvis du går med overvejelser og gerne vil høre mere.

Af opgaver i løbet af året kan nævnes:

- Rateopkrævninger og årsopgørelser
- Flytteopgørelser
- Fakturering til f.eks. nye forbrugere
- Bilag til revisor
- Betalinger i banken
- Kontrol af indbetalinger
- Fremlæggelse af regnskab på generalforsamling
- Budget sammen med formanden

Knud-Erik udfører også andre opgaver, som vil kunne dels ud på bestyrelsens øvrige medlemmer – alle er indstillet på at opgaver deles, så alt ”papirarbejde” ikke nødvendigvis ligger i kassererrollen.

Det vil klart være en fordel at træde ind som kasserer i løbet af 2026 og blive ”sidemandsoplært” af Knud-Erik. Som ny kasserer vil det være muligt at sætte eget præg på eller måske optimere vores nuværende processer for regnskab, fakturering m.v. Vores revisor står for bogføring i forhold til leverandører – bogføring ved f.eks. flytteopgørelser, udbetalinger til forbrugere m.v. udføres i dag af Knud-Erik.

På bestyrelsens vegne

Kim Enevold

Formand

Torsted Vandværk Amba